РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2020/1048 НА КОМИСИЯТА

от 15 юли 2020 година

за даване на възможност на Австрия да разреши употребата на биоциди, съставени от генериран на място азот, за опазването на културното наследство

(нотифицирано под номер C(2020) 4724)

(само текстът на немски език е автентичен)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди ([1]), и по-специално член 55, параграф 3 от него,

след консултация с Постоянния комитет по биоцидите,

като има предвид, че:

(1) В приложение I към Регламент (ЕС) № 528/2012 са посочени активните вещества с по-благоприятен профил от гледна точка на околната среда или здравето на човека или животните. Поради това за продуктите, съдържащи тези активни вещества, може да бъде издадено разрешение по опростена процедура. Азотът е включен в приложение I към Регламент (ЕС) № 528/2012 при посочено ограничение, че се използва в ограничени количества в готови за употреба бутилки.

(2) Азотът е одобрен като активно вещество за употреба в биоциди от продуктов тип 18 — инсектициди, по силата на член 86 от Регламент (ЕС) № 528/2012 ([2]). Биоцидите, съставени от азот, са одобрени в няколко държави членки, сред които и Австрия, и се доставят в газови бутилки ([3]).

(3) Азотът може да се генерира и на място, от околния въздух. Понастоящем генерираният на място азот не е одобрен за употреба в Съюза и не фигурира в списъка в приложение I към Регламент (ЕС) № 528/2012, нито в списъка на активните вещества, включени в програмата за преглед на съществуващите активни вещества в биоциди, посочен в приложение II към Делегиран регламент (ЕС) № 1062/2014 на Комисията ([4]).

(4) На 26 юни 2019 г. Австрия подаде заявление до Комисията съгласно член 55, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 528/2012 за дерогация от член 19, параграф 1, буква а) от същия регламент с искане да ѝ бъде позволено да разреши употребата на биоциди, съставени от азот, генериран на място от околния въздух, за опазването на културното наследство („заявлението“). С писмо от 3 септември 2019 г. Австрия представи допълнителна информация относно употребата на генериран на място азот от музеи и относно липсата на подходящи алтернативи.

(5) Културното наследство може да бъде увредено от множество вредни организми — от насекоми до микроорганизми. Присъствието на тези организми не само може да доведе до унищожаването на самите стоки, представляващи културни ценности, но и крие риск вредните организми да се разпространят и върху други намиращи се в близост предмети. При липса на подходящо третиране предметите може да бъдат необратимо увредени, с което културното наследство да се изложи на сериозен риск.

(6) Генерираният на място азот се използва за създаване на контролирана атмосфера с много ниска концентрация на кислород (аноксия) в постоянни или временни запечатани палатки или камери за третиране с цел борба с вредните организми по предмети на културното наследство. Азотът се отделя от околния въздух и се изпомпва в камерата/палатката за третиране, където азотното съдържание на атмосферата се увеличава до приблизително 99 % и в резултат кислородът почти напълно се изчерпва. Влажността на азота, изпомпван в зоната за третиране, се определя според изискванията за предмета, който трябва да бъде третиран. Вредните организми не могат да оцелеят в създадените в камерата/палатката за третиране условия.

([1]) ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1.

([2]) Директива 2009/89/ЕО на Комисията от 30 юли 2009 г. за изменение на Директива 98/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета с цел включване на азота като активно вещество в приложение I към нея (ОВ L 199, 31.7.2009 г., стр. 19).

([3]) Списъкът с разрешени продукти е на разположение на адрес: https://echa.europa.eu/fr/information-on-chemicals/biocidal-products

([4]) Делегиран регламент (ЕС) № 1062/2014 на Комисията от 4 август 2014 г. относно работната програма за системно проучване на всички съществуващи активни вещества, съдържащи се в биоциди, посочени в Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 294, 10.10.2014 г., стр. 1).

(7) Съгласно представената от Австрия информация употребата на генериран на място азот изглежда е единствената ефективна техника за борба с вредни организми, която може да се използва за всички видове материали и комбинации от материали, налични в музейните колекции и изложбите и в обектите на културното наследство, без те да бъдат увредени, и която е ефективна срещу всички известни вредни организми по предметите на културното наследство на всички стадии на развитие.

(8) Методът на аноксия или модифицирана/контролирана атмосфера е сред изброените в стандарт EN 16790:2016 „Опазване на културното наследство. Интегрирано управление за борба с вредителите (IPM) за защита на културното наследство“, като в описанието в този стандарт се посочва, че за създаване на аноксия „най-често се използва“ азот.

(9) Съществуват и други техники за борба с вредните организми, като напр. обработка при ниски температури, повишени температури, обработка с горещ въздух с контролирана влажност. Освен това могат да се използват и други биоцидни активни вещества. Според Австрия обаче при всяка от тези техники има ограничения с оглед на увреждания, които може да бъдат причинени на определени материали по време на третирането, и поради това никоя от тях не може да се използва самостоятелно за третирането на всички видове материали и комбинации от материали.

(10) Съгласно представената от Австрия информация термичните процеси, т.е. обработка чрез замразяване или чрез повишени температури, не са подходящи за третиране на различни предмети, сред които са картините, полихромните предмети, при които като свързващи вещества са използвани восъци, масла или протеини, слепените предмети, предметите от кожа или пергамент, фотоматериалите, новите необработени дървени предмети, новореставрирани предмети, предмети под напрежение. Освен това, поради различната топлинна проводимост и различното топлинно разширение на материалите, крехките предмети от смесени материали може да се повредят от механичния стрес, причинен от разширяването.

(11) В заявлението се доказва, че употребата на биоциди, съдържащи други активни вещества, които са налични на пазара в Австрия, може да промени по химичен начин предметите, а може и да увреди предметите, в зависимост от чувствителността на материалите.

(12) Същевременно, в контекста на интегрираното управление за борба с вредителите за защита на културното наследство, музеите възнамеряват да преустановят употребата на по-опасни активни вещества.

(13) Съгласно информацията в заявлението употребата на азот в бутилки не е подходяща алтернатива за музеите и обектите на културното наследство, тъй като поражда практически затруднения. Ограничените количества в бутилките налагат често транспортиране и наличие на отделно съоръжение за складиране. Също така, съгласно информацията в заявлението, товароносимостта на подовете в някои исторически музейни сгради може да бъде надхвърлена поради теглото на необходимия брой бутилки.

(14) Ако се изисква музеите и обектите на културното наследство да използват няколко техники за борба с вредните организми — всяка от които подходяща за конкретни материали и предмети — вместо само една техника, която вече се използва и е подходяща за всички материали, това би довело до допълнителни разходи за музеите и обектите на културното наследство и усложнява постигането от тези ползватели на заложената в техните планове за интегрирано управление за борба с вредителите цел за преустановяване на употребата на по-опасни активни вещества.

(15) Обсъжданията във връзка с евентуална дерогация съгласно член 55, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 528/2012 по отношение на генерирания на място азот се проведоха по време на няколко заседания ([5]) на компетентните органи по биоцидите в рамките на експертната група на Комисията, проведени през 2019 г.

(16) Освен това Европейската агенция по химикали проведе по искане на Комисията обществена консултация във връзка със заявлението, като даде възможност на всички заинтересовани страни да предоставят становищата си. Голямата част от получените 1487 коментара бяха в подкрепа на дерогацията. Много от представилите коментари лица подчертаха неудобствата на наличните алтернативни техники: термичното третиране може да увреди някои материали, при употреба на други активни вещества върху артефактите остават токсични остатъци, които постепенно се освобождават в околната среда, а използването на азот в бутилки не позволява в зоната за третиране да се контролира относителната влажност, което е необходимо при третирането на някои материали.

(17) Две международни организации, представляващи музеи и обекти на културното наследство — Международният съвет на музеите и Международният съвет на паметниците и историческите обекти, заявиха намерението си да подадат заявление за включване на генерирания на място азот в приложение I към Регламент (ЕС) № 528/2012, с което ще се даде възможност на държавите членки да разрешават продукти, съставени от генериран на място азот, без да е необходима дерогация по силата на член 55, параграф 3 от посочения регламент. За осъществяването на оценка на такова заявление, за включването на веществото в приложение I и за получаването на разрешения за продуктите обаче е необходимо време.

([5]) 83-тото, 84-тото, 85-ото и 86-ото заседание на експертната група на Комисията от представители на компетентните органи на държавите членки по въпросите на изпълнението на Регламент (ЕС) № 528/2012, проведени съответно през май 2019 г., юли 2019 г., септември 2019 г. и ноември 2019 г. Протоколите от заседанията са на разположение на адрес: https://ec.europa.eu/health/biocides/events_en#anchor0

(18) Заявлението и допълнителната информация, представена от Австрия, сочат, че понастоящем в Австрия няма подходящи алтернативи, тъй като всички алтернативни техники, които в момента са на разположение, са свързани с неудобства — било поради непригодността им за третиране на всички материали, или поради практически затруднения.

(19) Въз основа на всички тези аргументи е целесъобразно да се направи заключението, че генерираният на място азот е от съществено значение за опазването на културното наследство в Австрия и че не съществуват подходящи алтернативи. Поради това на Австрия следва да се предостави възможност да разрешава предоставянето на пазара и употребата на биоциди, съставени от генериран на място азот, за опазването на културното наследство.

(20) За евентуалното включване на генерирания на място азот в приложение I към Регламент (ЕС) № 528/2012 и за последващото разрешаване от държавите членки на продукти, съставени от генериран на място азот, е необходимо време. Поради това е целесъобразно да се разреши дерогация за срок, който би позволил завършването на съответните процедури,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

До 31 декември 2024 г. Австрия може да разрешава предоставянето на пазара и употребата на биоциди, съставени от генериран на място азот, за опазването на културното наследство.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Австрия.

Съставено в Брюксел на 15 юли 2020 година.

За Комисията
Stella KYRIAKIDES
Член на Комисията